Organi Komiteti Markaziji partijaji komunistiji (ʙ) Ūzʙekiston

Орган Центрального комитета коммунистической партии (б) Узбекистана

На местно-еврейском языка

Proletarhoji hamaji mamlakatho, jak şaveton

BAJROQI MIHNAT

JANVAR
30
JAKŞAMBE
soli 1938
№ 25 (2052)

Ba ʙahor lojiqanda peşvoz ʙuromada şavad

Sijūthoji rajoniji kolxozcihoji staxanūvci, ki on sijūthoro ʙaəd az soveşçaniji respuʙlikoniji kolxozcihoji staxanūvci guzaronda şudagijast, harakatu qajrati navi əomaji kolxozciho va kolxozcizanhoro ʙa vuçud ovardand.

Muroçiəatnomaji soveşçaniji respuʙlikoniji kolxozcihoji staxanūvciro əomaji kolxozciho va kolxozcizanhoji respuʙlika kor karda ʙuromadand. Hamaji in sijūthoji şuda guzaştagi, diqati rahʙarhoji kolxozho va taşkilothoji rajoniro ʙisjortar ʙa masalaji xelo muhimi ʙa kiştu-kori ʙahori tajorigariji lojiqanda didan çalʙ mekunand.

Dar Plenumi janvariji TsK VKP(ʙ), dokladi narkomi zaroəati SSSR rafiq **R. I. Ejxero** şunavida şuda ʙud. Rafiq Ejxe dar ʙoʙati plani korhoji xoçagiji qişloqiji soli 1938-um doklad karda, ʙisjortar dar ʙoloji masalahoji ʙa kiştu-kori ʙahori tajorigari didan istoda gap zad. Imsol mo ʙojad ʙa ʙahori avali pançsolaji sejumi stalini ʙolşevikona peşvoz ʙurojem. Inro az mo partija talaʙ karda istodast. Vazifahoji imsol dar nazdi mo meistodagi—vazifahoji xelo kalon meʙoşand. Respuʙlikaji mo imsol ʙaroji hosiloti ʙoz ham ʙalandi paxta gūştin ʙurda istodast. Kolxozho va rajonhoji peşqadam ʙaroji hosiloti 30—40—50 va 100 tsentneri voçiʙijat qaʙul kardand.

Hamaji in vazifahoro ʙa nazar girifta, zvenoho, ʙrigadaho va kolxozhoji peşqadam halakaj ʙa kori əamali daromadagijand. Zvenoji **Madrahim Boʙorahimūv**, az kolxozi nomi Stalin, rajoni Izʙoskant, ʙaroji hosiloti 150 tsentneri voçiʙijat qaʙul karda, ʙa ʙahor ʙolşevikona peşvoz ʙuromada istodast. Bisjor kolxozhoji rajoni Izʙoskanti peşqadam va kolxozhoji ʙa corjakgiriji sotsialisti daromadagi, qismi ʙisjori korhoji ʙa ʙahor tajorigari didanro guzarondagi hastand.

Dar kolxozhoji jahudigi ham jak qatar ʙrigada va zvenohoji staxanūvi xelo korhoji əamali guzaronda istodin. Zvenohoji **Maxsumūv**, **Xolmatūv** (az kolxozi «Komunizm», rajoni Mirzocūl), ʙrigadaji **Şiməunūv** (az kolxozi nomi Kaganovic, rajoni Samarqand), ʙrigadaji **Pinhosūv** (az kolxozi «Mevaji Oktjaʙr», rajoni Karmina), ʙrigadahoji kolxozhoji «Bolşevik», «Ozet» va digaraş, ki onho ʙa harakati taərifzeʙi rahmatūvciho daromadagijand, ʙa ʙahor tajorigariji lojiqanda dida istodin. Dar in ʙrigadaho va zvenoho zaminhoji ʙahor paxta korida meşudagiro az qūzapojaho toza karda, jak-du karat rondagijand. Poruhoro ʙa sari majdonho ʙurovardan, ʙa zaminho jaxoʙ dodan va coraʙinihoji digari agronomi—jakqalam tamomi suporişhoji ustodhoji hosiloti ʙalandro ʙrigadaho va zvenohoji dar ʙolo nomʙar karda şudagi, guzaronda istodin.

Kolxozi «Bolşevik», rajoni Xatirci, zamini paxtaro şudgor karda, jaxoʙ doda, ʙa ʙahor naqz tajorigari dida istodast. Kolxozi «Komunizm» ʙa majdoni 125 gektar zamin jaxoʙ dodagijast. Hamaji in coraʙinihoji guzaronda şudagi, ʙaroji taksinçi hosiloti ʙalandro ʙastan va ʙahorro ʙolşevikona guzarondan, jordami xelo kalon meʙoşand. Haminxel tajorigari didanro rahmatūvciho talaʙ mekunand. Hamaji kolxozho ʙojad haminxel tajorigari ʙinand.

Lekin nişon doda guzaştan zarurast, ki dar hama kolxozu rajonho ahvol inxel nest. Dar jak qatar kolxozhoji mo az peşravihoji soli guzaşta xotirçamə şuda, kori ʙa ʙahor tajori didanro dermon karda istodin. Ravişi kori ʙa ʙahor tajori didani kolxozhoji «Mevaji Oktjaʙr», «Ozet», «Mihnat», (Buxoro) nomi Stalin, nomi Baneşko va digaraşro qanoəatʙaxş hisoʙ kardan mumkin nest. Dar in kolxozho plani şudgorkuniro içro karda naşudast. Dar ucastokhoji çudogonaji in kolxozho hanuz qūzapojahoji kanda naşudagi mavçud hastand.

Hozir ʙodu havoji naqzro manfiəat ʙurda, zaminhoro ʙa ʙahor ronda mondan darkorast. In korro pravlenihoji kolxozho içro nakarda istodin. Hamin tariq talaʙi asosiji agronomi—zaminhoji paxtaro əaniq şudgor kardan içro naşuda istodast. In kamʙudiro ʙa tezi ʙarham zada, dar in xusus gardişi qatəi ʙa dast darovardan zarurast.

Masalaji digari hozir dar nazdi kolxozho meistodagi,—in udoʙrenihoji mineraliro ʙa kolxozho ovardan va poruhoro ʙa sari majdonho ʙurovardan meʙoşad. In kor dar kolxozho ʙa tariqi meşū-merūgūji guzaşta istodast. Kolxozhoji kaloni paxtakori mo—«Komunizm», «Ozet», «Mevaji Oktjaʙr» va digaraş plani udoʙrenikaşoniro hole ham içro nakardin.

Dar əaspxonaho va oqilxonahoji kolxozi poru va udoʙrenihoji digari mahali xelo ʙisjor joft meşavand. Poruhoro ʙa sari majdonho ʙurovardan hamcunin durust taşkil doda naşudast. Korhoji çūjtozakuni, maşinaju asʙoʙhoji xoçagiji qişloqiro remont kardan, zavurhoro toza kardan, ʙedihihoji zamistoni va korhoji digarro qanoəatʙaxş hisoʙ kardan mumkin nest.

Cigiti uruqiro ʙa kolxoz ovarda, az hozir tajor karda mondan zarurast. Dar in xusus az tarafi taşkilothoji partijagi suporişhoji qatəi doda şudagijast. Lekin dar ʙisjor kolxozho in korro hanuz sar nakardin. Ba in masala ham taşkilothoji paxtatajorkuni va ham kolxozho ʙahoji durust nadoda istodin.

Hamaji in kamʙudiho az hamin saʙaʙ va vuçud omada istodin, ki dar ʙajni clenhoji pravleniho va ʙrigadirhoji kolxozho fikru avzoəhoji zararnoki «holo vaqt hast» gufta korhoji imrūzaro əoqiʙ partoftan mavçudast. Dar natiça, hamaji kolxozciho ʙa korho çalʙ karda naşudagi meʙoşand. Muvofiqi maəlumothoji ʙa rusxati mo ʙudagi, dar hamin rūzho az nisʙ ʙisjori kolxozciho va kolxozcizanho ʙa kor çalʙ karda şudagi nestand. Transporti kolxozi ʙaroji udoʙreni va cigitkaşoni, ʙaroji şudgorkuni va korhoji digari zamistoni durust manfiəat ʙurda naşuda istodast.

Taşkilothoji rajoni va pravlenihoji kolxozho voçiʙand, ki in kamʙudihoro ʙa tezi ʙarham zanand. Cunin masalaro ʙa nazar giriftan darkorast, ki hamaji korhoji ʙa ʙahor tajori didanro ʙolşevikona içro kardan—garavi kiştu-kori ʙahoriro ʙamunavi guzarondan va taksinçi hosiloti ʙalandro ʙastan meʙoşad.

—ooo—

Dar kolxozi „OZET“ kor xelo sustast

UCQŪRQON. Az hozir ʙa kiştu kori ʙahori tajori didan va ʙa ʙahor ʙolşevikona peşvoz ʙuromadan—vazifaji xelo muhim va çavoʙgarinoki kolxozho meʙoşad. Dar kolxozhoji peşqadam halakaj tajorigariro ʙa avç darovardagi hastand. Lekin dar kolxozi «OZET» rajoni Ucqūrqon kori əamaliji ʙa ʙahor tajori didanro hanūz sar nakardin.

To ʙa imrūz kori poruhoro ʙa sari majdonho ʙurovardan va udoʙrenihoji mineraliro ʙa kolxoz ovardan ʙa rah monda naşudast. Cigiti uruqiro ham hanuz naovardin. Baroji asʙoʙhoji xoçagiji qişloqiro remont kardan, jagon cora dida naşudast.

Hamaji in kamʙudiho ʙa MTS-i dujumi rajon maəlumast. Direktsijaji MTS va taşkilothoji digari rajon ʙa kori ʙa ʙahor tajorigari didan rahʙariji əamali nakarda istodin. **U. Aminūv.**

DAR FRONTHOJI ISPANIJA

(Muvofiqi maəlumothoji TASS)

Muvofiqi maəlumoti ministrxonaji Ispanija, 27-umi janvar dar fronti Teruel, dar sektorhoji Seladas va Singra (az Teruel dar samti şimolu qarʙ), zaftuzanamho davom kardin, lekin initsiativa dar dasti askarhoji respuʙlikoni guzaştast. Pozitsijaho taqjir naşudin. Ba ʙodu havoji ganda nigoh nakarda, aviatsijaji respuʙlikoni raxşhoji çojistodi əosihoro jakcand dafəa ʙo muvafaqijati kalon ʙa taki ʙomʙa giriftast.

Az rūji caqcaqhoji gurezaho, dar ʙajni fronti faşistho dar ʙoʙati ʙajni generalhoji faşistiji dar fronti Teruel ʙudagi Aranda va Moskardo harfikragiho mavçud ʙudan avozaho pahn şudin.

Muvofiqi maəlumoti Gavas, askarhoji respuʙlikoni ʙalandiji 1071 va pozitsijahoji dar nazdi qişloqi Ojja dar sektori Singra ʙudagiro mustahkam dar dastaşon nigoh doşta istodin. Agentstvo nişon doda meguzarad, ki qismathoji respuʙlikoni ʙa dolinaji rūdxonaji Xiloka, ki dar daroziji on rohi ohani Teruelro ʙo Kalatajud pajvand mekardagi meguzarad, daromadin. Dar in dolina, dar Santa Eulalia (az Singra dar samti çanuʙ) zavodi qandʙuroriji dar Ispanija az hama zavodho kalontar ʙudagi mavçudast. Askarhoji respuʙlikoni hamcunin ʙa rajoni kūhistoniji sanoəatiji Okosnegros (az Singra dar samti şimolu-qarʙ) nazdik omada istodin, ki dar onço konhoji ʙisjori maədani ohan mavçudand.

FRONTI MARKAZI

Muvofiqi maəlumoti Espan, pagohiji 27-umi janvar artillerijaji əosiho Madridro jak soəati ozod ʙa taki ʙomʙa giriftast. Xususan mahalahoji markaziji şahr zarar kaşidin. Jakcand odam kuştaju jerador şudast.

Dar fronthoji digar oromijast.

Talaʙahoji maktaʙi 4-umi mijonaji nomukamali rajoni Oktjaʙri Toşkand (az cap ʙa rost) Vazira Aqzamūva va Maxsuda Nugmonūva poemaji «Pahlavoni pūsti ʙaʙr ʙa tanə»-ro xonda istodin. Foto **Gazijūv** (Sojuzfoto).

JUBILEJI POEMAJI ŞOTA RUSTAVELI DAR SAMARQAND

SAMARQAND. (**Ba holati telefon**). Hozir dar faʙrikaju zavodho, korxonaho, kluʙu maktaʙho az xususi 750-solagiji poemaji genialiji Şota Rustaveli şaʙhoji maxsus guzaronda şuda istodast. Dar ʙiʙliotekaji puʙliki az xususi eçodijot va zindagoniji Şota Rustaveli vistavka taşkil doda şudagijast.

Baroji dar kolxozhoji kalon az xususi eçodijoti Şota Rustaveli kor guzarondan, gorkom partija 6 nafar dokladci taəin kard, ki onho ʙalakaj kori xudro guzaronda istodin.

30-umi janvar dar instituti xoçagiji qişloq va 2-umi fevral dar faʙrikaji «Huçum» şaʙi Şota Rustaveli guzaronda meşavad. **B. Jishoqūv.**

—o—

DAR BOBATI MŪHLATI ÇEQ ZADAN VA RŪZNOMAJI SESIJAJI CORUMI ÇEQZANIJI XVI-umi VTsIK

Qarori Prezidiumi Komiteti Markaziji Içroijaji Umumirosijagi

Prezidiumi Komiteti Markaziji Içroijaji Umumirosijagi **qaror mekunad**:

1. Sesijaji 4-um, çeqzaniji XVI-umi VTsIK-ro 14-umi fevrali soli 1938 dar şahri Moskva çeq zada şavad.

2. In mazmun rūznomaji Sesijaro tasdiq karda şavad: projekti «Nizomnomaji sajlovhoji Soveti əoliji RSFSR».

Dokladci rafiq N. A. Bulganin.

Rajisi Komiteti Markaziji Içroijaji Umumirosijagi — M. KALININ.

Ba çoji sekretari Komiteti Markaziji Içroijaji Umumirosijagi
cleni prezidiumi VTsIK—A. ARTJUXINA.

Moskva, Kreml, 28-umi janvari soli 1938.

Plenumi TsK KP(ʙ) Ukraina

KIJEV, 28 (TASS). 27-umi janvar Plenumi TsK KP(ʙ)U şuda guzaşt.

Ba munosiʙati ʙa kori digar guzaştan, Plenum rafiq S. V. Kosiorro az vazifaji sekretari jakum va cleni Politʙjuroji TsK KP(ʙ)U ozod kard.

Plenum rafiq N. S. Xruşcevro ʙa vazifaji Içrokunandaji voçiʙijati sekretari jakumi TsK KP(ʙ)U sajlov kard. Içrokunandaji voçiʙijati sekretari dujumi TsK KP(ʙ)U rafiq M. A. Burmistenko sajlov şud.

Harakathoji harʙi dar Xitoj

DAR XITOJI ŞIMOLI

LONDON, 26 (TASS). «Dejli uorker» maəlumot medihad, ki otrjadhoji armijaji 8-umi miliji revoljutsioniji Xitoj dar jak qatar punkthoji dar daroziji sarhadhoji vilojathoji Şansi va Xeʙej ʙudagi askarhoji japonro şikasti kalon dodin. Otrjadhoji armijaji 8-um japonhoro fireʙ doda ʙa çoji vahşiji kūhistoni ovarda, onhoro davr girifta ʙa onho huçum kardin. 300 japon kuşta şudast. Otrjadhoji armijaji 8-umi hamcunin şahri Tszanxuani dar qismi qarʙiji vilojati Xeʙej ʙudagiro zeridast kardin.

Dar vilojati Şandun partizanhoji xitoj ʙa japonho zarʙaji nogahona zada, du şahri dar ʙajni Tenczou va Tszinin ʙudagiro ʙoz ʙand kardin. Dar xudi hamun vaqt xitojho huçumi japonho ʙa Fejsjan (samti çanuʙu şarqtari Janczou) kardagiro şikast dodin.

*

XANKOU, 26 (TASS). Dar sektori rohi ohani Tjaniszin—Pukou dar vilojati Şandun zaftuzanamhoji zūr ʙa davru peşi şahri Tzinin davom karda istodin. Komandovaniji ʙa inço ʙa tariqi şitoʙi quvathoji kalon rohi karda istodin.

*

LONDON, 26 (TASS). Britiş junajted Pres maəlumot medihad, ki hukumatdorhoji harʙiji xitoj ʙa otrjadhoji partizaniji dar vilojati Sujjuan əamal karda istodagi farmon dodin, ki ʙa muqoʙili askarhoji japon huçumi omumiro sar kunand.

Dar qismi çanuʙiji vilojati Xeʙej dar rajoni şahri Daming otrjadhoji partizaniji xitoj qismathoji japoniro tang kardin va onho voçin şudin, ki az ʙoloji rūdxonaji xurdi Vej guzaşta əoqiʙ ravand. Miqdori ʙisjori soldathoji japon dar vaqti az rūdxonaca guzaşta istodan dar zeri otaşi pulemjūthoji xitojho qarq şudast. Partizanho Luvanmjao (çanuʙtari Daming)ro zeridast kardin.

DAR XITOJI MARKAZI

XANKOU, 26 (TASS). Ba munosiʙati dar rajoni şahri Uxu (vilojati Anxuej) aksulhuçum kardani askarhoji xitoj garnizoni japoni dar şahr to 10 hazor soldat zijod karda şudast. 25-umi janvar askarhoji japon dar tahti dastgirikuniji aviatsija ʙa ʙalandihoji kūhiji dar davri Uxu ʙudagi, ki dar on çojho partizanho va otrjadhoji armijaji dojimiji xitoji çoj giriftagijand, huçumro sar kardin.

25-umi janvar aeroplanhoji xitoji Sjuancen (samti çanuʙu-şarqtari Uxu) va pozitsijahoji japonho dar hamin rajon doştagiro ʙa taki ʙomʙa giriftin.

*

ŞANXAJ, 26 (TASS). 26-umi janvar eskadriljaji aeroplanhoji ʙomʙakaşi xitoji ʙa Nankin huçum kardin.

*

ŞANXAJ, 26 (TASS). Gazetaji «Sinvenʙao» maəlumot medihad, ki 25-umi janvar aeroplanhoji japoni Ninʙo, Tjujczou, Linpu (çanuʙtari Xanczou) va Tonlu (dar vilojati Czetszjan) va jakcand punkthoji dar vilojati Tzjansu ʙudagiro ʙa taki ʙomʙa giriftin. Aeroplanhoji japoni dar Tjujczou xalqi oromro ʙa taki ūqi pulemjūt giriftin.

Dar xudi hamun rūz 8 aeroplani japoni ʙa aerodromi Kanton huçum kardast. Aeroplanhoro tūphoji zenitiji xitoji dar zeri otaşi zūr giriftin.

DAR BOBATI PLANI GOSUDARSTVOGIJI KORHOJI XOÇAGIJI QIŞLOQI DAR SOLI 1938

Qarori Soveti Komisarhoji Xalqiji Sojuzi SSR

Soveti Komisarhoji Xalqiji Sojuzi SSR, muvofiqi intereshoji ʙasuna sarʙardori kardan va taşkiloti xoçagiji kolxozi va sovxoziro ʙehtar kardan, dar ʙoʙati plani gosudarstvogiji korhoji xoçagiji qişloqiji soli 1938 qaror qaʙul kard. Plani gosudarstvogiji korhoji asosiji xoçagiji qişloqi ʙaroji tamomi sol, dar on çumla korhoji ʙahoriju tiramohi muqarar karda şud va plani korhoji asosiji xoçagiji qişloqiji soli 1938 dar respuʙlikaho, krajho va oʙlastho tasdiq karda şud.

Plani **korami ʙahori** ʙa miqdori 90 milionu 804,9 hazor gektar tasdiq karda şud, dar in çumla: dar sovxozho 7 milionu 508,7 hazor gektar, dar kolxozho—77 milionu 808,6 hazor gektar va dar xoçagihoji jakakor—703,8 hazor gektar.

Plani ʙa kor darovardani zaminhoji dar toʙiston ʙaroji korami tiramohi ronda meşudagi, ʙa miqdori 32 milionu 641,7 hazor gektar tasdiq karda şud, dar on çumla: dar sovxozho 3 milionu 123,2 hazor gektar va dar kolxozho 29 milionu 518,5 hazor gektar.

Plani **korami tiramohiji** qala ʙa miqdori 36 milionu 481,0 hazor gektar tasdiq karda şud, dar on çumla: dar sovxozho 2 milionu 87,0 hazor gektar, dar kolxozho 34 milionu 181,5 hazor gektar va dar xoçagihoji jakakor 212,5 hazor gektar.

Plani **rondani tiramohi** ʙa miqdori 67 milionu 907,9 hazor gektar tasdiq karda şud, dar on çumla: dar sovxozho 6 milionu 357,9 hazor gektar va dar kolxozho 61 milionu 550,0 hazor gektar.

Plani tajor karda mondani uruqhoji alafi ʙo korami qatoraji vaseə guzaronda meşudagi ʙa miqdori 135 hazor gektar, uruqhoji ʙeda—ʙa miqdori 150 hazor gektar va plani tajor karda mondani uruqhoji alafhoji majsazoru-carogoh dar kolxozho—ʙa miqdori 58,4 hazor gektar tasdiq karda şud, ʙaroʙari hamin ʙo uruqhoji jakacini aksarijat sorthoji naqzi mahali dar zaminhoji az alafhoji ʙegona toza ʙudagiji naqz udoʙreni doda şudagi korida mondani koramhoji uruqiro taəmin karda meşavad.

Plani dar sovxozho va kolxozho mondani koramhoji uruqiro dar rūjişoti candsola ʙa miqdori 1 milionu 799,5 hazor gektar va koramhoji uruqhoji rūjişoti jaksolaro—ʙa miqdori 158,4 hazor gektar tasdiq karda şud.

Sovnarkomi SSSR Narkomzemi SSSR, Narkomsovxozhoji SSSR va Narkomati avqotʙuroriji SSSR, Sovnarkomhoji respuʙlikahoji sojuzi, ispolkomhoji kraji va oʙlastiro voçiʙ kard, ki dar asosi plani ʙaroji har respuʙlika, kraj, va oʙlast muqarar karda şudagi, xususijathoji konkretiji har sovxoz va kolxozi gardişi koramhoro çori kardagi va çori karda istodagiro ʙa hisoʙ girifta, az 15-umi fevrali soli 1938 der namonda plani korhoji xoçagiji qişloqiro ʙa sovxozho va kolxozho rasonand va hamcunin az 15-umi fevrali soli 1938 der namonda to ʙa har xoçagiji jakakor rasondani suporişhoji korhoji xoçagiji qişloqiro taəmin kunand.

Diqati maxsus ʙojad ʙa cunin masala monda şavad, ki ʙa inxel kori muhimtarini ʙa intereshoji əomaji vaseəi mihnatkaşho ʙevosita daxldoştagi, misli ʙa kolxozho rasondani plan, ʙa takliftho, nişondodho va talaʙhoji kolxozciho ʙa administrativikuni qarq naşuda va ʙasomilajinad karda naşavad. Dar maçlishoji prezidiumhoji komitethoji içroijaji rajoni dar vaqti tasdiq kardani planhoji kolxozho ʙojad voçiʙan rajishoji kolxozhoji muvofiq iştirok kunand.

Sovnarkomi SSSR muqarar kard, ki kolxozho ʙojad az tamomi majdoni koramhoji tiramohiju ʙahoriji qalaji plani gosudarstvogiji koram muqarar kardagi ʙa gosudarstvo voçiʙan qala rasonand. Az majdonhoji koramhoji qalaji az plan zijod korami tiramohiju ʙahori guzaronda şudagi, ʙa gosudarstvo voçiʙan qala supurda nameşavad. Lekin dar cunin hodisahoje, ki agar ʙarzijod içro ʙudani rūjişothoji qala ʙa hisoʙi içro naşudani plani koramhoji digar ʙa dast darovarda şuda ʙoşad, ʙa gosudarstvo ʙojad az majdoni dar haqiqat koram karda şudagi qala supurda şavad.

Muqarar kardani miqdori ʙa gosudarstvo voçiʙan qala supurdani xoçagihoji jakakor ʙojad az tamomi majdoni koramhoji qala guzaronda şavad, amo on ʙojad az majdoni plani gosudarstvogi muqarar kardagi kam naʙoşad.

Kolxozhoji dar soli 1938 dar zaminhoji qūruqi nav ʙa kor darovarda şudagi, koram guzarondagi, agar zamini qūruq ʙa ʙolati toza kardan, reşahoro kanda partoftan va xuşk kardan ʙa kor darovarda şuda ʙoşad, du sol va agar tozakuni, reşakandagiri va xuşkkuni guzaronda naşuda ʙoşad, jak sol az ʙa gosudarstvo az in koramho qala supurdan ozod meşavand.

Sovnarkomhoji respuʙlikahoji sojuzi va avtonomi, ispolkomhoji kraji va oʙlasti voçiʙand, ki dar ʙomati ʙa korami ʙahori fondhoji uruqiro tajor karda mondan, cunonci uruq xirmankuni, sorthoji darkoriro toza va cinda giriftan, qalaji muqarariro ʙa qalaji sorti ʙaliş kardan va d. d. əoqiʙmoniro ʙa xudi nest kunand.

Sovnarkomhoji respuʙlikahoji sojuzi va avtonomi, ispolkomhoji kraji va oʙlasti voçiʙand, ki durusttak toza kardani materiali uruqi, naqz ʙarişta karda şudani on va muvofiqi qarori Sovnarkomi SSSR az 29-umi ijuni soli 1937 «Dar ʙoʙati corahoji ʙehtar kardani uruqhoji koramhoji qala» az tarafi kolxozho va sovxozho içro karda şudani plani koramhoji sortiro taəmin kunand.

*

Vazifaji muhimtarini ʙasuna sarʙardori kardani xoçagiji qişloqi mamlakat dar soli 1938, xususan ʙa hisoʙi koramhoji sorti, ʙaland kardani hosilot meʙoşad. Dar hamin sol nazar ʙa soli 1937 ʙoz ham xelo ʙaland kardani tamomi produktsijaji xoçagiji qişloqiro taəmin kardan zarurast.

Baroji in vazifaro içro kardan quvathoji rahʙarhoji kolxozho, sovxozho, aktivi kolxozi va tamomi əomaji kolxozciho va ʙaʙcihoji sovxozho ʙojad dar əamal jakçoja şudagi ʙoşand. (TASS).

*

Plani korhoji asosiji xoçagiji qişloqiji soli 1938 (ʙa hazorho gektar) ʙaroji Ūzʙekiston in mazmun muqarar şudagijast: korami ʙahori (ʙe alafhoji solhoji guzaşta) ʙaroji sovxozho—93,5, ʙaroji kolxozho—1792,6 va ʙaroji xoçagihoji jakakor—6,9. Plani ʙa kor darovardani zaminhoji dar toʙiston ʙaroji korami tiramohi ronda meşudagi ʙaroji sovxozho—28,2, ʙaroji kolxozho—230. Plani korami tiramohiji qala ʙaroji sovxozho—33,6, ʙaroji kolxozho—573. Plani rondani tiramohi dar sovxozho—77,3, dar kolxozho—1400.

Plani korami ʙahoriji rūjişoti qala dar kolxozho (ʙa hazorho gektar) in mazmun muqarar karda şudagijast: hamegi rūjişoti qala—713,5, dar on çumla gandum—418, çav—204,1, arzan—8,8, çuvori—1,9, ʙiring—74,8, rūjişoti lūʙijoji—4,4.

Dar ʙoʙati rūjişothoji texniki plani korami ʙahori dar kolxozho (ʙa hazorho gektar) hamegi az 959 hazor gektar iʙorat meʙoşad, dar on çumla paxta—870, klesçevina—2, zaqirpoja—31, tamoku—2, maxorka—0,5.

Plani korami ʙahoriji rūjişoti saʙzaju ʙaqaloti va avqoti dar kolxozho (ʙa hazorho gektar) in mazmun muqarar karda şudagijast: hamegi rūjişoti saʙzaju ʙaqaloti va ʙacakori—34,2, az onho kartoşka hamegi—10,4. Rūjişothoji avqoti hamegi ʙe alafhoji solhoji guzaşta—85,9, dar on çumla: alafhoji jaksola—3,5, alafhoji candinsolaji ʙepokrovi 80,4, az onho alaf—80,4. Qajr az in, majdoni darav karda meşudagiji alafhoji solhoji guzaşta—160,3, korami alafhoji podpokrovi—19,6, az onho alaf—19,6.

Plani mondani uruqhoji alafhoji candinsola va jaksola dar soli 1938 (ʙa hazorho gektar) in mazmun muqarar karda şudagijast: dar sovxozhoji Narkomsovxozho alafhoji candinsola hamegi—1,3, dar on çumla alaf—1,3. Dar sovxozhoji Narkomati sanoəati avqotʙurori alafhoji candinsola hamegi—0,1, dar on çumla alaf—0,1. Dar kolxozhoji alafhoji candinsola hamegi—45 dar on çumla alaf—45.

Plani korida mondani uruqhoji ʙeda va alaf va korida mondani uruqhoji alafhoji majsazoru carogoh dar kolxozho dar soli 1938 (ʙa hazorho gektar) dar ʙoʙati alaf dar korami qatoraji vaseə—5.

—ooo—

ANGLIJA VA PALESTINA

LONDON. Dar nazdiki «Kitoʙi safed» jela karda şuda ʙud. Dar on nişon doda şuda ʙud, ki hukumati Anglija qaror kardast, ki ʙaroji plani taqsim kardani Palestinaro əaniq sançida ʙuromadan, ki on planro komisijaji hukumatiji Anglija dar ijuli soli 1937 taklif karda ʙud, komisijaji navi texniki rohi karda şavad. Cunin fikr doda istodin, ki komisijaji nav dar mohi mart ʙa Palestina meraftast. Ba komisijaji nav ʙaroji ʙa plani peş az tarafi komisijaji hukumati tajor kardagi, xususan ʙa un qismi dar ʙoʙati taqsimoti Palestina ʙevosita gap mezadagi taqjiriho darovardan, huquq doda şudast.

Korkuni «Dejli gerald» nişon doda meguzarad, ki dar hukumati Anglija dar masalaji taqsim kardani Palestina harakathoji çidi dida şuda istodin. Jak qismi ministrho tarafdori taqsim kardan ʙuda va qismi digaraş maslihat doda istodast, ki az ʙahri in plan ʙuromadan darkorast. «Hukumati Anglija,—megūjad korkuni «Dejli gerald»,—jakcand mah peş qatəijan qaror kard, ki Palestinaro taqsim karda şavad, hozir in masala ʙa jak vaqti nomuəajan monda şudagijast».

Muxʙiri jake az gazetahoji Jaruşolajim ʙa liderhoji əaraʙiston fahmonda doda istodast, ki «Kitoʙi navi safed» ravşan nest va in qadami hukumati Anglija monda istodagi ʙenafə hast. Cixele ki muxʙir nişon doda meguzarad, dar davrahoji çamoijatiji jahudigi az hamin saʙaʙ ʙetoqat şuda istodin, ki in vaqti ʙemuəajan ʙa ojanda teror va tez şudani çazohoji iqtisodiro ʙa vuçud ovarda metavonad.

Az gazetaji «Der Emes».

TAJORI BA KIŞTU-KORI BAHORI

KOLXOZI NOMI KAGANOVIC GARDIŞ BA DAST DAROVARDA ISTODAST

SAMARQAND. [illegible] respuʙlikaji kolxozcihoji [illegible] kolxozi nomi Kaganovic [illegible] ʙa ʙahor tajorigari didanro dar [illegible]. Kamʙudihoji [illegible] kolxoz mazkur hozir [illegible] quvati xudro ʙa kori tajorigari [illegible].

Zvenohoji Şadmijūv, Jahsoqūv, [illegible] ʙojūv, [illegible] Şimaunūv Bojmatūv va digarho ʙaroji az har gektar [illegible] 30—40—50 tsentneri paxta [illegible], voçiʙijat qaʙul kardand. In [illegible] zvenoho hozir ʙaroji [illegible] corjakgiri karda istodand.

Dar kolxoz 8000 metr çūjhoji kalona xudro toza karda şudagijast.

30 tonna oʙdoreniji mineralire ovarda şud. 400 saroʙa poru va 700 saroʙa xoki devorhoji kūhnaro ʙa sari majdonho ʙarovarda şudagijast.

4 akucalk, 4 kultivator, 4 plug va digaraʙzol asʙoʙhoro remont karda şud. 14 nargovi kori va 10 ʙaşparo ʙaroji korhoji ʙahori ʙa avqoti naqz monda şudagi meʙoşad.

Garcande kolxoz in qadar korhoro guzaronda ʙoşad ham, amo ʙa tajor kardani zaminhoji koram (dar jakxel ucastokho hanuz qūzapoja mavçudast), ʙa ovardani toza karda mondani cigit urugi va oʙdihihoji zamisdani cigitkori [illegible] monda istodast. In kamʙudihoro ham ʙa tezi ʙarham zada, ʙa ʙahor ʙolşevikona peşvoz ʙaromadan darkorast.

U. Şimaunūv.

3 moh ʙoz partorg nest

ŞAHRISABZ. Harakati staxanūvi va kori ʙa ʙahor tajorigari didanro durust taşkil doda revoç dodan, rahʙariji taşkilothoji partijagiro talaʙ mekunad.

Amo, taşkiloti partijagiji komsomoliji MTS-i Şahrisaʙz, ʙa masalaji muhimi ʙa ʙahor tajori didan, diqqati [illegible]. Korhoji partijagiro [illegible] 3 moh ʙoz [illegible] ki dar MTS partorg nest [illegible] durust taşkil doda naşudast.

Ba maqsadi safi partijaro az raʙocihoji staxanūvci zijod kardan, taşkiloti partijagiji MTS kori əamali [illegible]. Dar vaqthoji oxir [illegible] ʙaroji [illegible] partija, kandidathojaş va [illegible] kruzokhoji [illegible] istodast.

Dar natiçaji ʙa kori partijagi rahʙariji naqz nakardani rahʙarho, kori ʙa ʙahor tajori didan dar MTS sust guzaşta istodast.

Direktori MTS Murodūv, cleni ʙjuroji rajkom ʙoşad ham, amo ʙa in kamʙudiho rah doda istodast.

Taşkiloti komsomoliji inço ham az kamʙudiho foriq nest. Ba masalaji harakati staxanūviro dar ʙajni raʙocihoji çavoni MTS durust taşkil kardan, taşkiloti komsomoli susti karda istodast.

Baroji kamʙudihoro ʙartaraf kardan, corahoji konkreti dida, taşkilothoji partijagiju komsomoliji MTS voçiʙand, ki ʙa kori əamaliji ʙolşeviki cuspand.

Ş. Dovidūv.
I. Tūxtamişūv.

Voçiʙijathoji kolxozcihoji Behʙudi

BEHBUDI, (ŪzTAG). Dar slijūti kolxozcihoji staxanūvciji rajoni Behʙudi [illegible] delegat, qarorhoji soveşçaniji respuʙlikaniji kolxozciho korkarda ʙaromada, ʙaroji dar rajon ʙa hisoʙi mijona az har gektar 11 tsentneri paxta, 5 tsentneri gandum va 7 tsentneri hosiloti çav giriftan ʙa corjakgiri doxil şuda, kolxozhoji rajoni [illegible]ro ʙa corjakgiri çeq zad.

Kolxozcihoji arteli kaloni «14-solagiji Oktjaʙr» hamaji kolxozcihoji selsovethoji «Mirzalion» va «Jartepin»-ro ʙaroji az har gektar 28 tsentneri hosiloti paxta ʙardoştan, ʙa corjakgiri çeq zadand. Zvenovod Avozūvi soli guzaşta az har gektar 47 tsentneri paxta dodagi, voçiʙijat girift, ki dar soli 1938 az har gektar 100 tsentneri paxtaji cigitnok medihad. Rajisi Soveti hosiloti kolxozi nomi Oxunʙoʙojūv—Amon Rahmatūv, ki ū dar soli 1937-um az har gektar 26 tsentneri qalla ʙardoşta ʙud, ʙa xud voçiʙijat girift, ki dar soli 1938 um az har gektar 30 tsentneri qalla meʙardorad.

Ba munosiʙati soveşçaniji ʙa peş istodagiji traktoristho

QARAKŪL, (ŪzTAG). Dar ʙoʙati soveşçaniji respuʙlikaniji ʙa peş istodagiji traktoristho maəlumot fahmida, raʙevikho va mexanikhoji MTS-i Qarakūl ʙaroji remonti maşinahoro [illegible] tamom kardan, corjakgiriro sūr kardand.

Mexaniki ʙrigadiji MTS-i 2-um Rustam Çūrajūv remonti 5 traktoraşro peş az mūhlat—15-umi janvar tamom kard. Rafiq Taşkūvi ʙo Çūrajūv corjakgiri karda istodagi ham, remonti traktorhojaşro peş az mūhlat tamom kard.

Traktoristhoji har du MTS voçiʙijat giriftand, ki remontro dar janvar tamom mekunand. Maçlisi umumiji traktoristhoji rajon ʙa soveşçani 12 delegat sajlov kard, ki dar ʙajni onho rafiqho Rustam Çūrajūv va Taşkūv hastand.

Qarori TsK VKP(ʙ) va SNK SSSR-ro içro karda şavad

ŞAHRISABZ. Muvofiqi qarori TsK VKP(ʙ) va SNK SSSR to 1-umi fevrali hamin sol ʙa hamaji kolxozcihoji Ūzʙekiston ucastoki nazdihavligi dodan darkorast. In qarorro mo ʙojad əaniq içro kunem. Içroji in qaror az rahʙarhoji taşkilothoji rajoni va pravlenihoji kolxozho kori əamaliro talaʙ mekunad.

Dar jak qismi kolxozcihoji rajoni Şahrisaʙz mo dar in xusus kamʙudi va ʙerasogihoro meʙinem. Dar kolxozhoji selsoveti nazdi şahriji rajoni mazkur kori ʙa kolxozciho ucastoki nazdihavligi dodan hole ham tamom karda naşudast.

Dar kolxozi nomi Molotūv dar in xusus kaçravi rah doda şudagijast. Dar in kolxoz pravleni ustavi arteli xoçagiji qişloqiro vajron karda, ʙa ixtijori xud ʙa kolxozciho az 0,18 to 0,35 gektar ucastoki nazdihavligi dodagijast.

Dar kolxozi «Bajroqi Mihnat» agar kori ʙa kolxozciho ucastoki nazdihavligi dodanro tamom karda ʙoşand ham, amo hole ham 13 xoçagiji kolxoz gov nadorad. Dar kolxozi nomi Molotūv 22 kolxozciji ʙegov mavçudast.

In kamʙudiho dar hamin xusus gap mezanand, ki Rajzemvod va taşkilothoji digari rajoni Şahrisaʙz ʙa in masalaji muhim susti karda istodin. Susti va ʙeparvojiro ʙa tezi ʙarham zada, qarori TsK VKP(ʙ) va SNK-ro ʙolşevikona içro kardan zarurast.

Ş. Dovidūv.

Govdor va ucastoki nazdihavlinok şudand

MIRZOCŪL. Baroji hamaji kolxozcihoro govdor kardan va ʙa hamaji onho ucastoki nazdihavligi dodan pravleniji kolxozi «Komunizm» xelo naqz kor karda istodast. Qarori TsK VKP(ʙ) va SNK SSSR dar in xusus ʙarovardagiro kolxozciho korkarda ʙaromada, muvofiqi on əamal karda istodin.

Dar in kolxoz 79 xonavor kolxozci kor mekunad. Dar natiçaji koru mihnati staxanūviji xud, hamaji onho tiqimdoru madani şudagijand. Az 79 xoçagi 76 xoçagi modagov dorad. 3 xoçagiji gov nadoştagi hamin moh ʙa kolxoz qaʙul karda şudagijast. Kolxozcihoji az 8 to 10 sar harxel hajvonot doştagi dar inço ʙisjorand.

Kolxozciho: **Çaʙorūv, Balojūv, Sajidūv, Boşerūv, Maxsumūv, Mūminūv, Ahmedūv, Simuxin, M. Şimaunūv, Donijorūv, J. Şimaunūv** va digarho govu gūsola va 7—8 sar gūspandu ʙuz dorand. Har sol kolxozciho sarşumori hajvonoti xudro zijod karda, 2—3 sari onro mefurūşand.

Baroji hajvonoti kolxozciho pravleniji kolxoz şarojiti naqz mavçud kardagijast. Hajvonot dar govxonaju oqilxonahoji naqz meistad. Onro az avqotvori taəmin karda şudagijast. Hozir kolxozciho ʙa trudodenhoji porsolaji xud pul girifta istodin. Pulro girifta, sarşumori hajvonoti xudro ʙoz zijod mekunand.

Ba masalaji ʙa kolxozciho ucastoki nazdihavligi dodan, pravleniji kolxozi «Komunizm» kori əamali guzaronda istodast. Az 15-um to 25-umi janvar ʙa hama kolxozciho ucastoki nazdihavligi doda şud. Kolxozciho 0,25 gektar zamin giriftand. Hozir in korro çamʙaʙast karda şuda istodast. Natiçaji onro az 1-umi fevral der namonda dar maçlisi umumi, ʙa kolxozciho fahmonda doda meşavad.

M.

BA ÇINOJATCI BOJMATŪV PRAVLENIJI KOLXOZ CORA NADIDA ISTODAST

URGUT. Dar kolxozi nomi Baʙeşko (rajoni Urgut) ʙa kolxozciho ucastoki nazdihavligi doda ʙoşand ham, amo dar in xusus kaçravi roh doda şudagi meʙoşad. Ucastoki nazdihavligiro dar in kolxoz muvofiqi ustavi arteli xoçagiji qişloqi ʙa har kolxozci alohida nadoda, ʙa har panç-şiş kolxozci dar jak ço jak ʙūlak zamin dodagijand.

Dar natiçaji in kaçravi, jak cand kolxozciji in kolxoz dar soli 1937-um ʙe ucastoki nazdihavligi mondagijast. In ahvolro ʙrigadiri ʙrigadaji 2-umi kolxozi mazkur Aʙdulo Bojmatūv ʙaroji maqsadi ʙadi xud fojda ʙurdagijast. Bojmatūv ʙo 4—5 kolxozci jakçoja şuda, soli guzaşta dar jak gektar zamin zaqir korida ʙud. Dar vaqti hosilot qundori Bojmatūv hamaji hosili zaqirro dar xonaji xud darovarda mondagijast.

In ʙetartiʙi va kori qajriqonuniji Bojmatūv roh dodagi, ʙa pravleniji kolxoz (rajisaş Xūşojūv) va ʙa selsovet (rajisaş Gavrielūv) maəlumast. Inho ʙa in masala diqqat namonda, xudaşonro ʙa nodoni andoxta gaştin. Xudi hamin Bojmatūv, ʙrigadir ʙudani xudro manfiat ʙurda, uruqhoji kolxozro dar ucastoki nazdihavligiji xud koridagijast. Dar vaqti xarʙuzaju tarʙuzro az ucastoki kolxoz duzdida, ʙa xonajaş ʙurdan, Bojmatūv ʙa dast qaltida ʙud. In kori ū ʙa revkomisijaji kolxoz maəlum şuda ʙud. Ƣajr az in, Bojmatūv avqotvoriji hajvonoti kolxozro ʙa govu gūsolaji xud dodagijast.

Bojmatūv hamin qadar korhoji çinojatiro karda, ʙa haqi kolxozu kolxozciho xijonat karda istoda ʙoşad ham, amo pravleniji kolxoz in çinojatciro hole ham az kor rad nakardast. In muəomilaji pravleniji kolxoz murosoçigi va ʙa çinojat rah dodan meʙoşad. Maçlisi umumiji kolxoz ʙojad dar in xusus coraji əamali ʙinad.

K-ci.

Staxanūvvor kor karda, haqi kori ʙaland girifta istodin

TOŞKAND. Raʙocihoji Tekstilkomʙinati nomi Stalin soli 1938-um—soli avvali panç-solaji sejumi staliniro ʙo faəolijat peşvoz girifta, namunahoji ʙehtarini korro nişon doda istodin.

Onho faəolijati ʙehtarini xudro xususan dar rūzhoji Sesijaji Soveti Əoliji SSSR nişon doda, onro hozir ham davom doda istodin.

Pommasterho va ʙofandahoji ʙehtarini in Tekstilkomʙinat, ki onho to mohi oktjaʙri soli guzaşta ʙa 48 stanok va ʙaədtar ʙa 60 stanok kor mekardand, hozir ʙa 72 stanok guzaşta, normahoji texnikiro ʙarzijod içro karda istodin. Pommasterho: **Ahmedūv, Islomūv** va **Rahimūv**, ʙofandazanho: **Varja Petrovskaja, Belozerūva** va **Slujeva** az hama peş normahoro az 114 to 122 protsent içro karda istodin. Baroʙari ʙarzijod içro kardani normaho, haqi kori onho ham zijod şuda istodast, ki har kadomi onho az 441 to 2 hazoru 151 sūm daromad girifta istodin.

Sodiqūvi pommaster ham az onho əoqiʙ namonda, normahoji korkardaʙuroriro to 132 protsent içro mekunad. Ū to 2 hazoru 340 sūm haqi kor girifta istodast.

Tūlaganūv, Rasulūv va digarho normeşonro ʙa 126—128 protsent içro karda, az 1 hazoru 573 to 2 hazoru 340 sūm haqi kor girifta istodin.

Onho ʙa peşravihoji xud iktifo nakarda, ʙaroji ʙoz ham hosili ʙalandi mihnatro ʙa dast darovardan kūşiş karda istodin va taçriʙahoji xudro ʙa digarho guzaronda istodin.

V. Ş.

Arteli „8-umi mart“ ʙojad peşrav şavad

SAMARQAND. (**Az muxʙiri maxsusi mo**). Arteli trikotaşʙuforiji «8-umi mart» soli 1937-ro ʙo əoqiʙmoniji zūr şarmandona tamom kard. On plani korkardaʙuroriji solonaro faqat ʙa 80 protsent içro kardagi meʙoşad.

Saʙaʙi asosiji əoqiʙmoni dar onast, ki dar artel dar ʙajni clenho corjakgiriji sotsialisti va harakati staxanūvi naqz revoç doda naşudast. Tsexhoji asosiji artel az ʙaəze qismhoji maşina va sūzan muhtoçi dorand. Dar ʙoʙati aşjo ʙoşad, artel soli guzaşta xelo tanqisi kaşid. Uspromsovet artelro ʙa daraçaji darkori, ʙo aşjo taəmin nakard. Va xudi pravlenij ham dar in ʙoʙatho heç qamxūri nakarda, ʙa kor ʙa holati meşu-merūgūji nazar kard.

Ƣajr az in, pravleniji artel va texnoruki on Raʙinovic dar ʙoʙati az resurshoji mahali fojda ʙurdan heç kor nakardand. Artel az quvati elektris mukamal taəmin karda şudagi nest. Hamaji hamin kamʙudiho ʙaroji pura içro nakardani plani korkardaʙurori va ʙa proriv qūtida mondani artel saʙaʙ şudand.

Haminro guftan zarurast, ki taşkilothoji artel ʙaroji ʙartaraf kardani kamʙudihoji mazkur to ʙa alhol jagon coraji əamali nadida istodin. Kor dar artel noqanoəatʙaxş guzaşta istodast. Agarcande dar artel jak cand staxanūvci va udarnik mavçud ʙoşad, ʙa onho şarojiti naqz ʙunjod karda naşudast. Taçriʙaji peşqadamhoro ʙa clenhoji ʙa əoqiʙ memondagi rasonda nameşavad. Dar artel ʙaroji natiçaji kori clenhoro nişon dodan, doskaji maxsus taşkil doda naşudast. Dar in ʙoʙatho kulturniki artel rafiq Aminūv ham susti karda istodast. Ba in ʙeparvoji oxir mondan zarurast.

Arteli «8-umi mart» dar har xusus mustahkam ʙuda, ʙaroji içroji plani korkardaʙurori şarojit va imkonijat dorad. Faqat kor kardan darkorast. Taşkilothoji partijagi va sovetiji şahri Samarqand lozimand, ki ʙa jordami artel omada, onro az kamʙudiho foriq karda, az har çihat peşrav kunand.

B. Jishoqūv.

Hosili mihnatro ʙaland kardand

TOŞKAND, (ŪzTAG). Az rūzi sar şudani Sesijaji Soveti Əoliji SSSR ʙeştarini tsexhoji dūzandagiji faʙrikaji «Krasnaja zarja» planro ʙarzijod içro karda istodin. Masalan, tsexi telpakdūzi plani sutkagiro to 132 protsent, tsexi paltodūzi to 117 protsent va tsexi cizhoji ʙacakona tajor mekardagi to 111 protsent içro karda istodast.

Staxanūvcihoji faʙrika dar rūzhoji Sesija hosili mihnatro ʙa jak cand daraça ʙaland kardand. Masalan jalicizanho: **Zuʙtsūva** planaşro ʙa hisoʙi mijona ʙa 191 protsent, **Kolomejcenko** ʙa 194 protsent, ʙurandazanho **Agafonūva** ʙa 241 protsent va **Starikūva** ʙa 213 protsent içro kardand.

Az hajoti komsomol

TAŞKILOTRO BA IN AHVOL MONDAN MUMKIN NEST

QŪQOND. Taşkiloti istidojiji komsomoliji arteli odejalʙofiji «Itifoq» dar vaqthoji oxir xelo kamharakat şuda mondast. Maçlishoji umumiji komsomoli dar vaqtaş naguzaşta istodin. Kruzoki sijosiji komsomoli qariʙi jak mah ʙoz kor nakarda istodast. Dar in xusus komsorg Ƣojiʙojūv «gorkomol ʙa mo propagandist nadodast» gufta ʙeparvo gaştast.

In taşkilot 18 komsomolro dar ʙari xud megirad. Dar ʙajni komsomolho kori corjakgiriji sotsialisti xele sust ʙa rah monda şudagijast. Kori komsomolhoro az tarafi taşkilot ʙa hisoʙ girifta, taçriʙaji peşqadamhoro ʙa əoqiʙ mondagiho rasonda nameşavad. Dar artel faqat du nafar komsomoli staxanūvci mavçudast.

Dar ʙoʙati çavonhoro ʙa safi komsomol çalʙ kardan, qamxūri kard naşuda istodast. Cand vaqt peş in çavonro ʙa komsomoli qaʙul kard şuda ʙud, amo gorkomol to ʙa hol əarizaji onhoro nasançida va ʙa onh ʙileti komsomoli nadoda istodast. Hozir ʙoz jak cand əarizaji çavonhoji xohişi ʙa komsomol doxil şuda doştagi dar papkaji taşkiloti istido ʙe harakat xoʙ raftast.

Nişon doda guzaştan zarurast, ki gorkomoli Qūqond garcande az pasraftoriji taşkilot xaʙardor ʙoşa ham, ʙaroji kori onro çonnok karda heç cora nadida istodast. Kori in taşkilot jordami kalon talaʙ mekunad. Gorkomol voçiʙast, ki ʙa in taşkilot rahʙariji dojimiro taəmin karda, kori onro ʙa harakat darorad.

A. Iʙrohimūv.

CORJAKGIRIJI ƏOLIMHOJI ÇAVON

Dar nazdi TsK komsomoli Ūzʙekiston dar xususi corjakgiriji korkunhoji çavoni əilmi dar tahti rajisiji profesor Qori Nijozūv komisija taşkil doda şudagijast. Ba in komisija az harxel sohahoji əilm,—ʙotanika, ʙiologija, matematika, fizika va digaraş dar xususi 10 kitoʙ retsenzija doxil şud.

Kitoʙhoji əolimhoji çavon ʙa holati clenhoji komisija dida ʙaromada va retsenzija doda şuda, dar maçlishoji komisija sançida ʙaromada meşavand.

Kitoʙhoji əilmi ʙo taxalus ham qaʙul karda meşavand. Mūhlati 15-umi janvar meʙoşad. Dar fevral ʙaəd az tajor kardani retsenzijaho otzivho onho ʙa Moskva ʙa komisijaji markaziji corjakgiri rohi kada meşavand. Jak qator mukofotho—komandirovka ʙa xoriça, ʙa institutho maxsusi harxel şahrhoji Sojuz va d. muqarar karda şudagijand. (ŪzTAG)

Aʙdulxajrūvi milatci ʙa dast qaltid

SAMARQAND. Baroji ʙacahoji nekʙaxti vatani sotsialisti doroji navi moro taəlimu tarʙija dodan ʙa muəalimho ətimodiji kalone karda şudagijast. Dar in xusus ʙojad muəalimhoji soveti, ki onho in nomi əizatginro ʙardoşta megardand, dar çihati mafkuravi morali harçoniʙa pok ʙoşand.

Ba muəalime ki dar davraji çinshoji qajr va duşmanhoji xalq nişasta vaqti xudro ʙo onho meguzaronad va ʙa onho zarʙa namedihad, dar maktaʙi soveti heç mahal çoj nest. Siri in xel odamhoro foş karda, onhoro az ʙajni xud dur kardan vazifaji har jak grazdanini soveti meʙoşad.

Mo dar inço az koru kirdori «muəalim» Aʙdulxajrūv jak cand faktu dastaho nişon medihem.

Aʙdulxajrūv dojimo dar ʙajni talaʙaho taşviqothoji antisoveti guzaronda, intizomi talaʙahoro vajron karda, ʙaroji ʙajni talaʙahoju muəalimho rajku ədovati milliro tezu-tund kunondan harakat kardagi meʙoşad. Ū muəalimhoji jahudiji dar in maktaʙ kor karda istodagiro didaju sūxta natavonista, az puşti onho harxel gaphoji ʙūhton ʙurovardagi meʙoşad.

Aʙdulxajrūv dojim tanqidi az tarafi komsomolho, muəalimho va talaʙaho karda meşudagiro zor mekard. Ū ʙa tanqidciho dūq zada, onhoro metarsonad. Xudaşro odami «pok» va «ʙegunoh» karda nişon medod.

Soli guzaşta mudiri əilmiji maktaʙ mazkur Rasulūvro gorONO ʙaroji hoji xijonatcigeş, az safi muəalim rad karda ʙud. Amo Aʙdulxajrūv ʙo Rasulūvi xijonatkor əaloqaji nasta, dar maktaʙ az rūji nişon hoji ū korhoji xijonatcigi rondagijast. Lekin Aʙdulxajrūv cun Rasulūv dastgir şud. Kolektivi muəalimho va talaʙaho siri ūro foş kard. Maktaʙ masalaji ūro dar nazdi gorONO cunin talaʙ karda ʙud, ki ʙa xijo ci, milatci coraji qatəi ʙinad.

Dar natiçaji korhoji Aʙdulxajrūv milatciro ʙo diqqat sançidan, gorONO ʙoz jak qator faktoji digari natkoriji ūro rūjikor kard. Alhol ū az safi muəalimi rad karda, ʙa prokurori şahri Samarqand da şudagijast.

Umed dorem, ki prokurori Samarqand in xijonatci, milatciro ʙa vongariji saxt mekaşad.

D

KURSI MUXTASARI TAARIXI SSSR*)

V.

Vaseəşaviji gosudarstvoji rusi

17. Ivani IV va toru-mor şudani totorhoji atrofi Volga

Podşoh—hokimi mutlaq. Naʙeraji Ivani III, Ivani IV-i podşohi ojanda, Groznij az xurdsolagi ʙepadar şud; ʙojarinho ʙa modari ū zahr dodand va dah soli [illegible] hukumatro ʙa dasti xud giriftand. Ivan az xurdsolagi dar ʙajni ʙojarinhoji xud hokimi ūro [illegible] va dar ū hamaji [illegible] taraqi dodagi, kalon şud.

Dar soli 1547 Ivani haşdahsola, avalin az gosudarhoji Moskva, xudro podşohi hokimi mutlaq eəlon kard va ʙojarinhoro ʙa nazar nagirifta, ʙa gosudarstvo xudhokimona sardori mekardagi şud.

Ivani IV ʙaroji mustahkam kardani hukumati xud xelo muhim ʙison mekard, ki dar gosudarstvoji ū [illegible] kitoʙhoji hukumati podşohiro taərif mekardagi, taraja girand. Ivani IV ʙaroji in [illegible] dar Moskva tipografija taşkil dod. Dar on, kitoʙho dar tahti nazorati maxsusi ū cop karda meşudand. Pecatniki jakumi rusi in tipografija Ivan Fjodorūv ʙud.

Musaxar kardani Qazon va Astraxan. Ivani IV quvat va hukumati xudro mustahkam karda, sijosati musaxarkunaji [illegible] Ivan III, ʙa padari xud, Vasiliji III-ro, ki ū Smolenskro az Litva çang karda girifta ʙud, davom medod. Ivani IV [illegible] ki az avval xoncigiji totorhoro dar Volga zeridast kunad. Dar [illegible] soli 1552 Ivani IV ʙo askari ʙisjor [illegible] Qazon—pojtaxti xoncigiji Qazonro [illegible] kard.

Qazonliho tamomi [illegible] davom [illegible]. Totorho ʙo [illegible] zūr va [illegible] çang kardand. Podşoh [illegible] Qazon [illegible] kafond, va [illegible] Qazon [illegible] şudand, ki az [illegible] vajron şudagiro [illegible]. Qazoniho muhofizat kardani [illegible] xudro davom medodand. Onho dam nagirifta, rūzu şaʙ xudro az qaʙalkunandaho himoja mekardand.

Podşoh farmon dod, ki dar taki qalʙaho cuqurho kanand va onhoro ʙo ʙockahoji poroxnok kafonand. Dar darvozahoji şahr dar şikofahoji qalʙaho çangi ʙerahmona çūş mexūrd. Dar çang ham totorzanho va ham ʙacaho qism girifta, xudro az duşman muhofizat mekardand. Amo quvathoji muhofizatcihoji Qazon sust şudand. Askarhoji Ivani IV onho to 150 hazor ʙudand—totorhoro şikast dodand. Qazon qorat kardaju sūxonda şud.

Bisjor odamhoji xizmatkarda va kupetshoji maskoviro ʙa Qazon kūconda ovarda şud; amo ʙa totorho faqat dar mahalaji nazdişahri zindagoni kardan ruxsat doda meşud. Zaminhoji zeridast karda şudagi ʙa pomeşcikho taqsim karda doda şudand. Dar hama ço dar xoncigiji Qazon qalʙaho soxta şudand, ki dar onho askarhoji Moskva meistodand. Ba soxtani qalʙa hama sokinhoji xoncigiji Qazon: **totorho, mordva, marijho, cuvaşho, ʙaşqirhoro** ʙo zūri maçʙur mekardand. Baroʙari mutee şudani Qazon hamaji onho ʙa zeri hukumati Ivani IV qaltidand.

Dar soli 1556 askarhoji Ivani IV şahri Astraxani dar Volga ʙudagi, pojtaxti totorhoji nūqajro giriftand. Hamaji rahi Volga ʙa dasti podşohi rus daromada mond.

Baəd az in Ivani IV qismi Şimoli-şarqiji Kavkazro zeri dast kard va dar rūdxonaji Terek candto qalʙa soxt. Knjazhoji **cerkesi va kaʙardini** ʙa nazdi ū ʙa xizmat daromadan giriftand.

Gosudarstvoji rusi az gosudarstvoji milli ʙa gosudarstvoji sermilat, jəne ʙa gosudarstvoji az xalqhoji ʙarzeda ʙinorat ʙudagi gaştan girift.

18. Bojarhoro qasos dodan va çanghoji Ivani IV

Opricnika. Zaminhoji totorhoro dar Volga zeridast karda, dar Kavkazi Şimoli mustahkam şuda, Ivani IV ʙo nemetshoji Peşiʙalti, ʙo Polşa, Litva va şvedho çangro sar kard. Ivani IV ʙa kanorhoji darjoji Baltika zada daromadan va ʙo xalqhoji Jevropaji Ƣarʙi əaloqa kardan mexost. Şvedho va nemetsho ustodhoji xoriçiro ʙa Moskva daromadan namemondand va ʙa savdoji rusi ʙo hamaji quvataşon lat medodand.

Baəd az ʙorhoji avali dar çang şikast xūrdan, Ivan xijonati ʙojarinhoji kalonro oşkor kard. In xojinho ʙa peşi poljakho va litvakho ʙa xizmat meguzaştand. Podşoh Ivan ʙojarinhoji dar votcinahoji xud cun podşohcahoji xurd nişasta, ʙaroji ʙa hukumati mutlaqiji ū had mondan, kūşiş doştagiro ʙad medid. Ivani IV çazoji qatl dodani ʙojarinhoji ʙoj va ʙadarqa kardani onhoro sar kard. Ba muqoʙili ʙojarinho gūştin giriftan ʙa Ivani IV ʙaroji in darkor ʙud, ki hamaji in podşohcahoji majdaro qatəijan şikast dihad va hukumati jagonaro mustahkam kunad. Baroji ʙa muqoʙili onho gūştin giriftan Ivani IV az pomeşcikho ʙa miqdori cand hazor odam otrjadi maxsus taşkil dod va nomi onhoro «opricnik» mond.

Opricnikho formaji maxsusi xud doştand. Ba zini aspi opricnik sari kucuk va çūrūʙ ʙasta şudagi ʙud. In nişonaji vazifaji ū: duşmanhoji podşohro ʙūj kaşida gaştan, pojida gaştan va ʙojarinhoji xijonatciro rūfta partoftan ʙudand.

Ivani IV va opricnikhoji ū ʙisjor ʙojarinhoro qir andoxtagijand. Zaminhoji podşohiro Ivan ʙa opricnikho va pomeşcikhoji digar taqsim karda medod. Hamin tariq Ivan Groznij hukumati mutlaqiro dar podşohati rus mustahkam karda, zijodagihoji ʙojariro ʙarham zad.

Bo hamin ū ʙa jak gosudarstvoji zūr çamə kardani zaminhoji knjazenstvohoji parokandaji az tarafi Kalita sar karda şudagiro gūjo tamom mekard.

Dehqonho va kazakho. Dar vaqti Ivani IV ahvoli dehqonho xelo ʙad şud. Dar qariʙi oxiri podşohi rondani ū ʙa dehqonho hato dar rūzi Jurjev az peşi xūçajinhoji xud raftan man karda şuda ʙud. Ana dar hamun vaqt əana, ki in ham rūzi Jurjev şudi gaftagi surfijat pajdo şuda ʙud.

Dehqonho az zuloji qoratkuni va zūrovariji pomeşcikho va opricnikho az markazi podşohati rus ʙa cūlho ʙa kanorhoji çanuʙiji on gurexta dar onho sokin meşudand. Bisjor dehqonhoji gureza dar Don va Dnepr sokin şudand. Baəd az andak vaqt dar inço qişloqho pajdo şudand, ki sokinhoji onho kazak nom doştand.

Çang ʙaroji zaminhoji Peşiʙalti. Ivan Groznij ʙaroji zaminhoji Peşiʙaltiro zeridast kardan, 24 sol çang kard, amo çang ʙo noomadi kor tamom şud. Poljakho va litvakho Peşiʙaltikaro giriftand va zaminhoji ʙelorusiji Groznij dar sari çang mūsaxar kardagiro az ū zada giriftand. Şvedho kanorhoji zalivi Finro az ū zada giriftand. Rohi qulaji darjoji ʙaroji ʙo xoriça savdogari kardan az sari nav ʙarʙod doda şud.

Ba Ivan Groznij savdogariro ʙo gosudarstvohoji xoriçi faqat az darjoji Safedi noqulaji sole cand mah jax mekardagi, ʙurdan lozim şud. In rohro jak kapitani inglisi tifoqan jela karda ʙud. Ū az okeani Jaxʙastaji Şimoli ʙa Hinduston guzaştan mexost, amo girdʙod ūro ʙa rezişgohi rūdxonaji Dvinaji Şimoli ʙurda partoft, ki dar onço ʙaəd şahri porti Arxangelsk soxta şuda ʙud.

Zeridast kardani podşohati Siʙir. Dar oxiri asri XVI zaminhoji Siʙiri Ƣarʙi ʙa podşohati Moskva jak karda şuda ʙudand. Dar podşohati Siʙir totorho va xalqhoji digari siʙiri zindagoni mekardand. Ba onho Kucumxon hokimi mekard. Sohiʙzaminhoji ʙodavlati Ural—Strogonūvhoji kupets dar soli 1581 ʙa muqoʙili Kucum az kazakhoji ʙo jaroqi otaşfişon naqz aslahapūş şudagi, otrjadi xurdi askarhoji kiroji firistondand. Otrjadi kazakho dar tahti komandaji Jermak askarhoji zijoda serşumori ʙo kamonu tirho jaroqpūş şudaji Kucumxonro şikast dod.

Ivan Groznij ʙa Jermak çeʙʙi puraji harʙi va pūstini sarikifti xudro ʙaxşiş dod va ʙa kazakhoji ū ʙaxşişhoji ʙisjore dod. Lekin ʙaəd Kucum otrjadi Jermakro şikast doda tavonist. Xudi Jermak dar vaqti şaʙ-şaʙaki huçum kardani askarhoji Kucum, dar rūdxonaji Irtiş noʙud şud. Kucum hukumati xudro dar podşohati Siʙir az nav barpo kard, lekin on kaşol najoft. Saraskarhoji az Moskva ʙo askarho firistonda şudagi, ʙaəd az cand sol podşohati Siʙirro tamoman mutee kardand.

Mulkhoji Rosija dar vaqti Ivani IV ʙa cand ʙaroʙar vasee şudand. Podşohati ū dar çahon jake az gosudarstvohoji kalontarin şud.

(Davom dorad).

---

*) Davomi guzaşta № 24.

Redaktori çavoʙgar M. AMINŪV
Upolitglavlit № Ja—6
Toşkand. Uzpoligrafkomʙinat